



Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/1235-19
Saksbehandler Halvor Halvorsen

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	12.06.2025
Kommunestyret	19.06.2025

Tertialrapport 1-25

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Tertialrapport 1-2025 tas til orientering og følgende budsjettreguleringer vedtas.

A	Budsjettreguleringer på driftsbudsjettet																																							
1	Sektorene kompenseres for påløpte lønnsutgifter til læringer i 1 tertial fra felles avsetning																																							
	Konto	Ansvar	Funksjon	Prosj	Beløp																																			
	105008 Lærling	22200 Eiend.vaktm	222 Skolelok		41 000																																			
	105008 Lærling	22200 Eiend.vaktm	261 Inst.lok		29 000																																			
	105008 Lærling	22400 Eiend.tekn.tj	335 park/lek		82 000																																			
	105008 Lærling	22400 Eiend.tekn.tj	360 Naturforv		82 000																																			
	105008 Lærling	32200 Hjemmetj	258 Hjemmetj		51 000																																			
	105008 Lærling	32300 Institusjon	253 Helsetj		30 000																																			
	105008 Lærling	47100 Trollstua bhg	201 Barneh.		163 000																																			
	105008 Lærling	50300 Felles avsetn	100 Pol		-478 000																																			
2	Avsetninger HP/ØP for tilskudd til Risør By AS overføres sektor for samfunnsutvikling																																							
	147000 Tilsk.priv	20100 Samf leder	325 Næring		750 000																																			
	147000 Tilsk.priv	50300 Felles avsetn	120 Adm		-750 000																																			
3	Merforbruk tilskudd til private barnehager finansieres med økt bruk av disposisjonsfond																																							
	137010 Driftstilsk	40100 Oppv.leder	201 Bhg		4 000 000																																			
	194000 disp	50100 Felles fin	880 Avs/disp		-4 000 000																																			
4	Netto driftsrammer for sektorene etter budsjettregulering vedtas som følger																																							
	<table><tr><th>Sektor</th><th>Oppr. Budsj</th><th>Rev. Bud</th><th>Endring 1 tertial</th><th>Bud 1 tertial</th></tr><tr><td>100 Interne tjenester</td><td>38 923 173</td><td>38 923 173</td><td>0</td><td>38 923 173</td></tr><tr><td>200 Samfunnsutvikling</td><td>55 783 106</td><td>55 783 106</td><td>984 000</td><td>56 767 106</td></tr><tr><td>300 Helse & Omsorg</td><td>276 535 145</td><td>276 535 145</td><td>81 000</td><td>276 616 145</td></tr><tr><td>400 Oppvekst</td><td>161 520 102</td><td>161 520 102</td><td>4 163 000</td><td>165 683 102</td></tr><tr><td>Sum rammer driftssektorer</td><td>532 761 526</td><td>532 761 526</td><td>5 228 000</td><td>537 989 526</td></tr><tr><td>500 Fellesområdene drift</td><td>-532 761 526</td><td>-532 761 526</td><td>-5 228 000</td><td>-537 989 526</td></tr></table>					Sektor	Oppr. Budsj	Rev. Bud	Endring 1 tertial	Bud 1 tertial	100 Interne tjenester	38 923 173	38 923 173	0	38 923 173	200 Samfunnsutvikling	55 783 106	55 783 106	984 000	56 767 106	300 Helse & Omsorg	276 535 145	276 535 145	81 000	276 616 145	400 Oppvekst	161 520 102	161 520 102	4 163 000	165 683 102	Sum rammer driftssektorer	532 761 526	532 761 526	5 228 000	537 989 526	500 Fellesområdene drift	-532 761 526	-532 761 526	-5 228 000	-537 989 526
Sektor	Oppr. Budsj	Rev. Bud	Endring 1 tertial	Bud 1 tertial																																				
100 Interne tjenester	38 923 173	38 923 173	0	38 923 173																																				
200 Samfunnsutvikling	55 783 106	55 783 106	984 000	56 767 106																																				
300 Helse & Omsorg	276 535 145	276 535 145	81 000	276 616 145																																				
400 Oppvekst	161 520 102	161 520 102	4 163 000	165 683 102																																				
Sum rammer driftssektorer	532 761 526	532 761 526	5 228 000	537 989 526																																				
500 Fellesområdene drift	-532 761 526	-532 761 526	-5 228 000	-537 989 526																																				
B	Budsjettreguleringer på investeringsbudsjettet																																							
1	Salg av næringseiendommer på Moland finansierer merforbruk på Oppgradering kirkegårder Risør og søndeled, og resterende avsettes til ubundne investeringfond																																							

	06700 Salg eiend	21100 Plan & bygg	325 Næring	1114 Moland	-2 800 000																																																																					
	02300 Bygg	22400 Eiend.tekn.tj	393 Gravplasser	2055	1 020 000																																																																					
	04290 Mva-komp	22400 Eiend.tekn.tj	393 Gravplasser	2055 kirkeg	250 000																																																																					
	07290 Mva-komp	50100 Felles fin	841 Mva komp	9990 Fin inv	-250 000																																																																					
	05400 Avs.fond	50100 Felles fin	880 Avs/disp	9990 Fin inv	-1 780 000																																																																					
2	Ubrukte investeringsbevilgninger fra 2024 overføres til 2025 ihht saksunderlaget																																																																									
	02xxx Div inv	Div	Div	Div	67 670 000																																																																					
	04290 Mva-komp	Div	Div	Div	978 000																																																																					
	08300 Spillem	22400 Eiend.tekn	381 Idr.anlegg	2135 Beach	-1 268 000																																																																					
	07290 Mva-komp	50100 Felles fin	841 Mva-komp	9990 Fin inv	-978 000																																																																					
	09100 Lån	50100 Felles fin	880 Avs/disp	9990 Fin inv	-66 402 000																																																																					
3	Nye investeringsrammer for 2025 vedtas med de endringer foreslått overfor. Økt låneopptak tas opp ihht gjeldende finansreglement, med 30 års nedbetalingstid.																																																																									
	<table><tr><th rowspan="2">Investeringsbudsett 2025</th><th>Oppr.budsj</th><th>Overf.budsj</th><th colspan="2">Rev.budsj</th></tr><tr><th>2025</th><th>2024</th><th>Nye tiltak T-1</th><th>2025</th></tr><tr><td>Investeringsutgift</td><td>50 920 000</td><td>66 402 000</td><td>-1 780 000</td><td>115 542 000</td></tr><tr><td>Mva-kompensasjon utgift</td><td>4 205 000</td><td>978 000</td><td>250 000</td><td>5 433 000</td></tr><tr><td>Sum investeringsutgifter brutto</td><td>55 125 000</td><td>67 380 000</td><td>-1 530 000</td><td>120 975 000</td></tr><tr><td>Mva-kompensasjon inntekt</td><td>-4 205 000</td><td>-978 000</td><td>-250 000</td><td>-5 433 000</td></tr><tr><td>Avsetning til ubundne investeringsfond</td><td>10 000 000</td><td>0</td><td>1 780 000</td><td>11 780 000</td></tr><tr><td>Bruk av ubundne investeringsfond</td><td>-2 000 000</td><td>0</td><td>0</td><td>-2 000 000</td></tr><tr><td>Bruk av lån</td><td>-28 920 000</td><td>-54 074 000</td><td>0</td><td>-95 322 000</td></tr><tr><td>Bruk av lån til videreutlån</td><td>-30 000 000</td><td>-12 328 000</td><td>0</td><td>-30 000 000</td></tr><tr><td>Sum finansiering investeringsutgifter</td><td>-55 125 000</td><td>-67 380 000</td><td>1 530 000</td><td>-120 975 000</td></tr><tr><td>Lånefinansiering VAR</td><td>8 000 000</td><td>45 423 000</td><td>0</td><td>53 423 000</td></tr><tr><td>Lånefinansiering Startlån</td><td>30 000 000</td><td>12 328 000</td><td>0</td><td>42 328 000</td></tr><tr><td>Lånefinansiering justert for VAR og Startlån</td><td>-20 920 000</td><td>-8 651 000</td><td>0</td><td>-29 571 000</td></tr></table>					Investeringsbudsett 2025	Oppr.budsj	Overf.budsj	Rev.budsj		2025	2024	Nye tiltak T-1	2025	Investeringsutgift	50 920 000	66 402 000	-1 780 000	115 542 000	Mva-kompensasjon utgift	4 205 000	978 000	250 000	5 433 000	Sum investeringsutgifter brutto	55 125 000	67 380 000	-1 530 000	120 975 000	Mva-kompensasjon inntekt	-4 205 000	-978 000	-250 000	-5 433 000	Avsetning til ubundne investeringsfond	10 000 000	0	1 780 000	11 780 000	Bruk av ubundne investeringsfond	-2 000 000	0	0	-2 000 000	Bruk av lån	-28 920 000	-54 074 000	0	-95 322 000	Bruk av lån til videreutlån	-30 000 000	-12 328 000	0	-30 000 000	Sum finansiering investeringsutgifter	-55 125 000	-67 380 000	1 530 000	-120 975 000	Lånefinansiering VAR	8 000 000	45 423 000	0	53 423 000	Lånefinansiering Startlån	30 000 000	12 328 000	0	42 328 000	Lånefinansiering justert for VAR og Startlån	-20 920 000	-8 651 000	0	-29 571 000
Investeringsbudsett 2025	Oppr.budsj	Overf.budsj	Rev.budsj																																																																							
	2025	2024	Nye tiltak T-1	2025																																																																						
Investeringsutgift	50 920 000	66 402 000	-1 780 000	115 542 000																																																																						
Mva-kompensasjon utgift	4 205 000	978 000	250 000	5 433 000																																																																						
Sum investeringsutgifter brutto	55 125 000	67 380 000	-1 530 000	120 975 000																																																																						
Mva-kompensasjon inntekt	-4 205 000	-978 000	-250 000	-5 433 000																																																																						
Avsetning til ubundne investeringsfond	10 000 000	0	1 780 000	11 780 000																																																																						
Bruk av ubundne investeringsfond	-2 000 000	0	0	-2 000 000																																																																						
Bruk av lån	-28 920 000	-54 074 000	0	-95 322 000																																																																						
Bruk av lån til videreutlån	-30 000 000	-12 328 000	0	-30 000 000																																																																						
Sum finansiering investeringsutgifter	-55 125 000	-67 380 000	1 530 000	-120 975 000																																																																						
Lånefinansiering VAR	8 000 000	45 423 000	0	53 423 000																																																																						
Lånefinansiering Startlån	30 000 000	12 328 000	0	42 328 000																																																																						
Lånefinansiering justert for VAR og Startlån	-20 920 000	-8 651 000	0	-29 571 000																																																																						

Kort resymé

Kommunedirektøren rapporterer om den økonomiske situasjonen til kommunestyret hvert tertial i tillegg til løpende økonomiorienteringer til formannskapet hver måned.

Tertialrapporten tar for seg overordnede saker som er relevant for kommunestyret sett opp mot vedtatt budsjett for driftsåret, samt forslag til budsjettreguleringer ifm endringer i forutsetningene gjennom året.

Utvalgsledere kan be om orienteringer for sine respektive områder ved behov.

Saksopplysninger

Tertialrapporten er utarbeidet av økonomisjefen basert på kommunedirektørens løpende budsjettoppfølgingsmøter med sektorenes kommunalsjefer og enhetsledere hver måned. Rapporten viser status ved utgangen av april, men kan også inneholde informasjon som er kommet i etterkant av rapporteringsperioden, dersom det er relevant.

Vurderinger

Kommunedirektøren legger frem Tertialrapport nr.1/2025 som viser at organisasjonen er i en presset økonomisk situasjon ifht vedtatte budsjetttrammer for driftsåret.

Ved utgangen av 1 tertial forventes skatt og rammetilskudd å bli omtrent som budsjettet, med prognose på merinntekter på ca 0,5 mill som følge av skjønnsmidler fra Statsforvalter og endringer i saldert budsjett og oppdaterte befolkningstall.

Finansområdene ligger greit an mot budsjett etter 1 tertial da merkostnader på lånerenter i stor grad dekkes opp av merinntekter på bankinnskuddene som følge av at kommunens lånegjeld er godt sikret i rentebindinger. Avdragskostnadene forventes å bli omtrent som budsjett, men lovpålagt minimumsavdrag kan først beregnes etter at årets avskrivninger er foretatt i mai/juni, så kommunedirektøren må evt komme tilbake til endringer i 2 tertialrapport. Utbytteinntektene fra Å-energi er ventet å bli omtrent som budsjettet i 2025 med ca 18,95 mill.

Framskrivning av inntektsført eiendomsskatt for 2025 viser at det forventes ca 0,7 mill i merinntekt som følge av nye eiendommer og økte skattegrunnlag ifht det som ble lagt til grunn i budsjettprosessen.

Det er avsatt 9,5 mill på fellesområdet til kompensasjon for årets lønnsoppgjør. Etter forhandlinger sentralt ble lønnsoppgjøret ble på ca 4,4% i 2025 og kommunedirektøren vil effektivere oppgjøret på juli lønn, og vil i etterkant av denne kunne gjøre beregninger om denne avsetningen er tilstrekkelig til å kompensere sektorene for merkostnadene oppgjøret medfører. Kommunedirektøren legger til grunn at avsetningen dekker kostnaden i sin prognose i tertial 1.

Pensjonsselskapene har i sine aktuarer i mai ikke signalisert vesentlige endringer i beregnet pensjonskostnad for kommunen i 2025. Det er allikevel et usikkerhetsmoment gjennom innføringen av ny AFP ordning, som er ventet å koste Kommunenorge omtrent 3,7 milliarder på makronivå. Risør kommune blir kompensert med økt rammetilskudd på ca 4,6 mill til å dekke de forventede kostnadene, men aktuarene har ikke gitt lokale beregninger for Risør kommune enda. Kommunedirektøren legger derfor til grunn at kostnad og kompensasjon er nøytrale i sine prognoser. Kommunedirektøren gjør vurderinger knyttet til bruk av premiefond til dekning av pensjonspremien for 3 og 4 termin for å redusere forventet premieavvik inn mot årsslutt, og legger til grunn at denne blir omtrent som budsjettet.

Basert på status etter 1 tertial er det ventet at fellesområdene vil klare seg innenfor vedtatte budsjetttrammer, og trolig få et mindreforbruk på ca 3,5 mill som dekker opp deler av utfordringene i driftssektorene.

Driftssektorene ligger an til et merforbruk på ca 15,5 mill slik situasjonen ser ut ved utgangen av 1 tertial. Sektor for samfunnsutvikling forventer det største budsjettavviket med ca 7 mill hvor hovedårsaken er koblet til NAV-tjenestene og økte brøytekostnader i vinter. Sektor helse og omsorg forventer et merforbruk på ca 2,9 hovedsakelig som følge av økt bruk av vikarer og overtid i turnustjenestene som følge av økt tjenestebehov og høyt sykefravær. Sektor for Oppvekst forventer et merforbruk på ca 5,5 mill hovedsakelig som følge av budsjettavviket på tilskudd til private barnehager, som kommunedirektøren foreslår kompenseres med 4 mill i sin innstilling, med inndekning fra disposisjonsfond.

Sykefraværet de siste 12 måneder viser at organisasjonen fremdeles har store utfordringer som må håndteres for å få kontroll på ressursituasjonen. Samlet sykefravær siste 12 måneder viser 11,2%, men også en positiv utvikling mot slutten av 1 tertial i alle sektorer. Totalfraværet er ca 2,5 % høyere enn kommunens målsetting, og det jobbes kontinuerlig med håndteringen av situasjonen, både fra HR-avdelingen, bedriftshelsetjenesten og ledernes side.

Basert på de forutsetningene som legges til grunn ved utgangen av 1 tertial anslår kommunedirektøren et samlet merforbruk for virksomheten i 2025 på ca 12 mill som reduseres til 8 mill med kompensasjon foreslått i innstillingen. Det presiserer at det er mange usikkerhetsmomenter i prognosen da det fremdeles er tidlig i driftsåret, og arbeidet med de store bærekraft-25 tiltakene fremdeles er i oppstartsfasen med en viss usikkerhet om endelig effekt av disse. Kommunedirektøren vil holde formannskapet løpende orientert om utviklingen utover 2 tertial.

Det er foreslått noen budsjettjusteringer til investeringsbudsjettet i kommunedirektørens saksfremlegg. Disse gjelder rebudsjettering av prosjekter vedtatt i budsjett 2024, men som ikke kom til oppstart eller slutføring ila fjoråret. Kommunedirektøren har gjort en nøktern vurdering av alle tiltakene og overfører kun det som vurderes som mest nødvendig å gjennomføre. Det foreslås også å dekke opp for merkostnader på prosjektet med oppgradering av Risør og Søndeled kirkegårder som ble ferdigstilt ved årsskifte, men med kostnader som overskred budsjetttrammene med ca 1,25 mill. Merforbruket foreslås dekket gjennom inntekter fra salg av næringseiendommer på Moland.

Kommunens investeringsbudsjett utgjør netto kr.120,98 mill etter at foreslåtte reguleringer er tatt inn i revidert budsjett, med et lånefinansieringsbehov på kr.125,3 mill. Av disse er 53,4 mill koblet til VA-prosjekter, og 42,3 mill til Startlånsordningen, som gjør at det er 29,57 mill som vil gi økt belastning på netto finanskostnadene fremover. Det er ikke varslet noen vesentlige økonomiske avvik på prosjektene så langt i år.

Målintikatorene som er vedtatt av kommunestyret viser at kommunens største utfordring ligger i å etablere et driftsnivå som gir positive netto driftsresultater. Basert på kommunedirektørens prognoser etter 1 tertial vil netto driftsresultat bli svakere enn budsjettet og kommunens disposisjonsfond vil svekkes noe ifht opprinnelig budsjett, men allikevel opprettholdes omtrent på samme nivå som ved årets inngang.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren legger frem en tertialrapport som viser at organisasjonen er i en presset økonomisk situasjon, men også at det er god kontroll i de fleste virksomhetene så langt i år. Utfordringene som legges frem begrunnes i stor grad med økt tjenestebehov innen helse og omsorg, men også en konsekvens av en virksomhet med høyt sykefravær og utfordrende bemanningssituasjon.

Kommunedirektøren foreslår i sin innstilling å kompensere oppvekstsektoren med 4 mill som finansieres med bruk av disposisjonsfond. Dette begrunnes med at dersom kommunedirektøren hadde korrekte forutsetninger for beregninger på utgifter til tilskudd til private barnehager i fjor høst, ville budsjettet avsetning til disposisjonsfond vært tilsvarende mindre.

Virksomhetslederne rapporterer om fortsatt høyt sykefravær og press på tjenestene som følge av stort tjenestebehov ute i sektorene som gir utfordringer med å holde seg innenfor budsjetttrammene de er tildelt.

Kommunedirektøren legger til grunn en prognose for driftsåret som viser et merforbruk på ca 12 mill mot årsslutt, som reduseres til 8 mill dersom kommunedirektørens kompensasjon til oppvekst vedtas. Dersom prognosen blir resultatet ved årsslutt innebærer det at kommunens netto driftsresultat vil reduseres fra et positivt resultat på 8,3 mill (overskudd) til et negativt driftsresultat på ca 3,6 mill (underskudd) og vil således tære ytterligere på kommunens buffer i disposisjonsfond.